

L'activitat es va desenvolupar segons el programa previst amb un ple de cent trenta persones assistents.

El president de la Societat Catalana de Pedagogia, Martí Teixidó, va fer una breu ressenya de les constatacions i propostes d'acció en què hi havia hagut evident coincidència entre ponents i participants.

Aportacions de PISA a l'avaluació de resultats d'aprenentatge A càrrec de Carme AMORÓS I BASTÉ (secretària del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu) i de Jordi SAURA I VALLS (tècnic del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu)

Conèixer l'avaluació de PISA (*Programme for International Student Assessment*) és formatiu per als docents. Amb la publicació dels resultats de l'avaluació de 2009, centrats en la comprensió lectora de nois i noies de 15 anys, tenim la certesa que a Catalunya hi ha hagut una millora en els darrers anys. Es pot atribuir a les activitats específiques de comprensió lectora incloses en àrees com matemàtiques, ciències naturals i estudis socials desenvolupades a la majoria d'instituts i col·legis com a prioritat que s'ha anat generalitzant. Així mateix a les escoles o col·legis es fan activitats per impulsar el gust per la lectura amb infants des dels sis anys o abans. Cal seguir doncs en aquesta direcció.

El 31% dels joves no segueixen estudis després de l'ESO i aquest és un problema que demana una actuació urgent. Cal una oferta de places de Formació Professional on no hi ha vacants i orientació a alumnes que puguin fer batxillerat encara que no projectin fer estudis universitaris. D'altra banda, la mesura de repetició de cursos dels alumnes –mesura més freqüent a Espanya i a Catalunya que arreu– que no assoleixen els aprenentatges sense un programa individual es demostra totalment ineficaç. Els alumnes de 15 anys que han repetit un o dos cursos obtenen de manera regular puntuacions inferiors.

Conèixer quins centres obtenen millors resultats –però no publicar-los– permet matisar les explicacions i constatar què respon al context, què es compensa amb els recursos (materials i personals) i què es pot fer millorant els processos. L'acció que se'n deriva és diferenciar segons necessitats dels centres i compensar aquells que tenen condicions menys favorables.

PISA comprova el coneixement actiu. Cap a l'aprenentatge competencial a càrrec de Claudi ALSINA i CATALÀ (catedràtic de la UPC), Anna M. GELI DE CIURANA (rectora i catedràtica de la UdG) i Joan PERERA i PARRAMON (professor titular de la UB)

Les tres competències que comprova PISA: comprensió lectora, científica i matemàtica tal com es mostren als exercicis alliberats fets públics són coincidents. Els baixos resultats es palesen ja a l'educació primària. Hom coincideix que la formació científica i matemàtica dels mestres és molt deficitària els darrers anys, tant com la inhibició dels professors de secundària que no es consideren de ciències. Correspon a professors i mestres guiar l'observació de la realitat, introduir la solució de problemes i habituar els alumnes a fer-se preguntes. I per poder fer això, cal una millor formació científica a més de la professional docent.

Com l'avaluació PISA pot contribuir a canviar els procediments d'ensenyament i els processos d'aprenentatge, a càrrec de Roser CANALS i CABAU i Elvira BORRELL i CLOSA (inspectores d'educació del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya)

PISA pot haver estat motiu de reacció dels docents, a la defensiva en un primer moment. En un segon moment es comprova que es poden modificar les pràctiques docents coneixent els exercicis alliberats i analitzant la relació entre el seu valor i els resultats constatats. Els inspectors i inspectores d'educació estan impulsant aquestes activitats de formació en la pràctica reflexiva atès que són les que efectivament poden canviar la pràctica docent i se'n va presentar una mostra. Així mateix, es va defensar la necessitat de demanar als alumnes que pensessin quines activitats havien contribuït més al seu aprenentatge iniciant un procés de metaavaluació. Els sis nivells de dificultat dels exercicis de PISA alliberats donen models per discriminar nivells bàsics, nivells de consolidació i nivells de pensament creatiu. Els exemples presentats duen a veure la possibilitat i la necessitat de partir de textos i informacions de l'actualitat comunicativa tant per a la motivació inicial com per habituar els alumnes a conèixer i debatre temes socialment rellevants.

L'avaluació PISA a Catalunya. Avaluació del sistema i decisions en política d'educació A càrrec de Jaume SARRAMONA i LÓPEZ (catedràtic emèrit de la UAB), Joaquim PRATS i CUEVAS (catedràtic de la UB) i Joan MATEO i ANDRÉS (catedràtic de la UB i president del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu)

A Catalunya, el Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu ha estat impulsant proves de competències bàsiques des de 2001 que han gestionat els mateixos docents, proves globals finals d'etapa aplicades externament des de 2008 paral·lelament a l'aplicació de les proves PISA amb una mostra voluntàriament ampliada. També s'han fet estudis anuals sobre indicadors de context de l'ensenyament i ara correspon integrar en un mateix estudi: indicadors de context, indicadors de resultats i indicadors de procés per tal de poder conèixer el valor afegit de cada institució escolar. Ara cal integrar-ho tot en un model que pugui explicar millor l'educació en la complexitat de la societat actual.

Acte de cloenda

L'Hble. Consellera d'Ensenyament Irene Rigau va cloure l'acte i va agrair que s'hagués tractat el tema atès que coincideix amb els afers que més han d'ocupar l'acció política del govern malgrat l'ajustament pressupostari inevitable.

A la cimera per a la reactivació econòmica a Catalunya, l'abandonament dels estudis i el fracàs escolar havien estat identificats com a fre per al desenvolupament econòmic. També el Consell Econòmic i Social de Catalunya havia assenyalat aquests problemes de l'ensenyament. La publicació de tants informes sociològics sobre el sistema escolar ens poden deixar derrotats. La Jornada sobre PISA pot anar més enllà i cercar alternatives en la Pedagogia. Hem de mirar dins de l'aula, mirar com ensenyem, conèixer les experiències de renovació pedagògica. I l'escola ha de ser per a tots. Els alumnes de famílies novingudes confien progressar amb l'escola, amb la formació que hi poden rebre. No es poden publicar els resultats de PISA per pressionar un canvi que s'ha de fer a cada centre. La formació dels mestres és evident que cal millorar-la i no pot ser que no hagin estudiat res de ciències des de l'ESO. Caldrà actuar sobre totes les instàncies de formació.

Es va agrair la participació de l'Hble. Consellera. El pom de flors vermelles lliurat simbolitza la **PRIMAVERA PEDAGÒGICA** que hem d'impulsar a Catalunya.